Quaestio Cardinalitia agitanda In Scholis Medicorum die 28a Martii. M. Joanne De Verneüil, Moderatore.

142

An Arthriticis utraque evacuatio conveniens?

Communia morborum omnium ab humorum vitio genitorum praesidia sunt purgatio, et venae sectio, quae tamen non aeque omnibus, sed pro vario habitus, affectionis, et aetatis discrimine distribuuntur, nam haec illa cacochymicis, haec ista plethoricis corporibus dicata est. Illa morbis acutis primo quoque tempore, chronicis post coctionem tantum convenit: haec putridis febribus extinguendis, sedandis inflammationibus, compescendis doloribus, et sistendis fluxionibus est aptissima. Illa aetati omni tuto praescribitur, haec pueris parcius, ac senibus, nisi suffocationis metus, pleuritis, aut febris acuta suadeat.

Quibus igitur ista praesidiorum genera profutura sunt, his vere vena secanda est; quo tempore alioquin saluberrimo si plena corpora, atq; excrementitiis refecta humoribus excipiantur, hi novo calore funduntur, commoventur, et putrescunt, hinc reseratis venarum osculis sanguis per nares pueris effunditur; destillationes coctionem in senibus non admittentes promovendi; fluxioni nunquam repellentibus prohibendi erumpunt; scabies balneis profliganda cutis foedatur; insultat mania quae mariscis, aut varicibus solvitur; obrepit epilepsia aetatis mutatione curabilis, complures denique alii morbi redeunt, nisi opportunis remediis occurratur.

Inter eos arthritis quae solos invadit articulos, excandescentes nullis vero gravitate et contumacia. Haec ex partis imbecillitate, sic humoris affluxum sui causas agnoscit. Imbecillitas cum ex aliis, tum maxime ex intemperie vinculorum, et membranarum laxitate, et viarum amplitudine aestimatur. Quae vel congenita est, et arthriticorum parentum morboso semini accepta ferenda. Vel errore vitae contracta frigore, calore vehementi, labore immoderato, otio, vino, venere, ictu, et balneis frequentioribus. Quamobrem haec pueris illa parcius, ista senibus est valde familiaris, neque mulieres infestat, nisi menses corpus vindice repurgantes defecerint.

Verum cum nihil superflui colligentibus partes imbecillas semper ipsi tuto maneant, altera multo majoris momenti causa putanda est, decubitus cujuslibet humoris calidi aut frigidi, qui vel victu liberali, et solemnium evacuationum suppressione colligitur; ista diversis dominium coloris, habitus, aetatis, temporis, vitae conditione, somniis, et moribus temperiem consequentibus innotescit. Is non tantum a capite sensus, motusque principio, sed et intimis visceribus per venas et arterias defluens in articulos, seu in eorum spatia, partesque vicinas ista infirmae se conjecta inflammatione, et tensione vehementi cruciatus intolerabiles infert. Hinc chiragra et podagra tumore, calore, ~~et dolore~~ rubore et interdum febre deteguntur. Ischias omnium crudelissima est. Nulla tamen et his convulsionem inducit, vixque ad suppurationem ducitur, nec nisi diebus quadraginta quiescit.

Curatio haec a generalibus praesidiis purgatione et venae sectione auspicanda est, sic topicis perficienda. Illa pro vario humorum vitio et mitioribus catharticis variis repetitur, haec plethora, suppressione mensium vel haemorrhoidum, seroris fervore, febre, dolore vehementi et virium robore suadentibus ex parte sana opposita saepius imperatur. In ischiade tamen plus vomitui, et enematis acrioribus, quam purgationi tribuitur. Si quid reliquum est balneis naturalibus, et hydroticis absumitur. Articulis repellentia, et anodyna principio admoventur, fluxione consistente diaphoretica: sed haec illa ischio laboranti sunt infesta, sic phoenigmi, dropaces, et psilotica non parum opitulantur. Quorum praesidiorum ope arthritis (quae nondum callum obduxit) profligatur, nullis circuitibus reditura, si modo partes tum mittentes, tum recipientes roborentur, humorum decubitus praepediatur, victus frugalis, vini, venerisque abstinentia rite servetur, et catapotiis frequentibus geniti humores evacuentur.

Ergo Arthriticis utraque evacuatio convenit.

Deffendebat Petrus Arthuys polleius Cenomanensis. 1577.